

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA
„APSKRITASIS STALAS“

LR politinėms partijoms, rinkiminiams komitetams pagal sąrašą

**SIŪLYMAI PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
IR MERO RINKIMŲ PROGRAMOMS**

XLVIII - oji Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ Asamblėja

2026 – 10 – 29

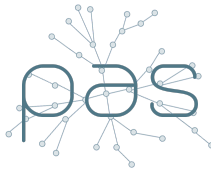
Nr. PAS (1.) –

Panevėžys

Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“ (toliau - PAS) - skėtinė nevyriausybinių jaunimo organizacijų, vienijanti 10 Panevėžio miesto jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bei atstovaujanti jų interesams. PAS veiklos tikslas - stiprinti jaunimo organizacijas, skatinti jaunų žmonių pilietinį aktyvumą, atstovauti jaunimo interesams, kurti palankią aplinką jaunimo iniciatyvoms ir prisidėti prie įrodymais grįstos, kokybiškos bei ilgalaikės jaunimo politikos įgyvendinimo Panevėžio mieste.

Artėjant 2027 metų Panevėžio miesto savivaldybės tarybos ir mero rinkimams, Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ (PAS) aukščiausiojo valdymo organo – Asamblėjos – sprendimu politinėms partijoms ir visuomeniniams komitetams teikia šį dokumentą, kuriame pateikiami svarbiausi jaunimo politikos prioritetai ir konkrečios rekomendacijos, kurias siūloma įtraukti į rinkimų programas bei įgyvendinti 2027–2031 metų savivaldybės tarybos kadencijos metu. Dokumentas parengtas remiantis Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo (toliau – **JPKV**) ataskaita¹, Panevėžio miesto jaunimo

¹ Panevėžio miesto savivaldybė. *Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita*. Panevėžys, 2025. Prieiga internetu:
https://www.panevezys.lt/download/126320/pane%C4%97%C5%BEio_ipkv_1202.pdf.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

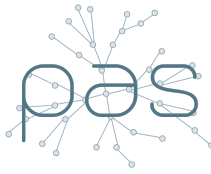
problemų sprendimo 2022–2028 metų planu², Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau - LiJOT) Asamblėjos Nr. 63 patvirtintais pasiūlymais Lietuvos Respublikos politinių partijų ir komitetų programoms 2027 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimams³ bei ankstesniais PAS pasiūlymais, juos pritaikant Panevėžio miesto situacijai, jaunimo poreikiams ir savivaldybės kompetencijai.

Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita rodo, kad mieste veikia jaunimo politikos sistema, tačiau išlieka reikšmingų iššūkių: mažėja jaunimo dalis bendrame miesto gyventojų skaičiuje, ribotas jaunimo įsitraukimas į organizacijų veiklą, mažėja jaunimo organizacijų finansuojamų projektų dalis, o dalis jaunimo politikos priemonių nėra išnaudojamos visu pajėgumu. Šiuos iššūkius pagrindžia ir nacionaliniai tyrimai – 79 proc. jaunų žmonių mano, kad dalyvavimas ar savanoriavimas jaunimo organizacijų veiklose yra viena svarbiausių pilietinio dalyvavimo formų, tačiau net 51 proc. jaunų žmonių per pastaruosius 12 mėnesių nedalyvavo jokiaje organizacinėje veikloje. Tai rodo poreikį stiprinti jaunimo organizacijas, didinti jų matomumą ir sudaryti daugiau galimybių jauniems žmonėms įsitraukti į organizuotą pilietinę veiklą⁴

² Panevėžio miesto savivaldybė. *Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje 2022–2028 metų planas*. Prieiga internetu: <https://www.panevezys.lt/download/100123/jpspp%20-%202022-2028.docx>

³ Lietuvos jaunimo organizacijų taryba. *LiJOT Asamblėjos Nr. 63 patvirtinti pasiūlymai Lietuvos Respublikos politinių partijų ir komitetų programoms 2027 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimams*. Prieiga internetu: <https://lijot.lt/wp-content/uploads/2026/06/A63-dokumentas-Nr-3.pdf>

⁴ Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. *Jaunimo nuomonės apie pilietinį dalyvavimą tyrimas*. Vilnius, 2021, p. 8-19 Prieiga internetu: https://jra.lrv.lt/public/canonical/1746786882/692/ataskaita-jrd-202111_galutine.pdf

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

1. ŠVIETIMAS

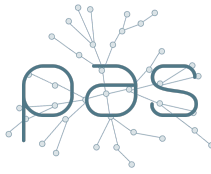
Kokybiškas ir prieinamas švietimas yra viena svarbiausių sąlygų, lemiančių jauno žmogaus asmeninį augimą, profesinį pasirengimą ir sprendimą savo ateitį sieti su Panevėžio miestu. Savivaldybė, bendradarbiaudama su švietimo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, nevyriausybėmis organizacijomis ir socialiniais partneriais, gali reikšmingai prisidėti prie švietimo kokybės gerinimo, mokymosi galimybių plėtros bei jaunų žmonių pasirengimo darbo rinkai.

Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita rodo, kad nors mieste veikia įvairios formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigos, dalis rodiklių rodo poreikį stiprinti jaunimo įsitraukimą į ugdymo veiklas, gerinti neformaliojo švietimo prieinamumą bei kurti palankesnes sąlygas jauniems žmonėms įgyti praktinių kompetencijų ir sėkmingai integruotis į darbo rinką.

PAS įsitikinimu, švietimo politika turi būti orientuota ne tik į ugdymo kokybę, bet ir į jauno žmogaus visapusišką tobulėjimą, pilietiškumo ugdymą, praktinių įgūdžių stiprinimą bei galimybių kurti ateitį Panevėžyje didinimą. Todėl savivaldybės švietimo politika turi būti įgyvendinama glaudžiai bendradarbiaujant su mokyklomis, aukštosiomis mokyklomis, jaunimo organizacijomis, verslo sektoriumi ir kitais socialiniais partneriais.

1.1. Bendras ugdymas

Mokykla yra pirmoji vieta, kurioje jaunas žmogus įgyja ne tik akademinių žinių, bet ir pilietines, socialines bei lyderystės kompetencijas. PAS vertinimu, bendrasis ugdymas turi sudaryti daugiau galimybių mokiniams aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime, pažinti savivaldą, ugdyti pilietiškumą bei susipažinti su nevyriausybinių organizacijų veikla.

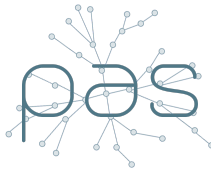
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

PAS siūlo:

- **Stiprinti pilietinio ugdymo ir demokratinio dalyvavimo iniciatyvas** Panevėžio miesto bendrojo ugdymo mokyklose, aktyviai įtraukiant jaunimo organizacijas ir mokinių savivaldas.
-
- **Skatinti mokyklų bendradarbiavimą su jaunimo organizacijomis**, sudarant sąlygas organizacijoms pristatyti savo veiklą, savanorystės galimybes ir pilietines iniciatyvas.
- **Plėtoti kokybišką karjeros ugdymą**, stiprinant bendradarbiavimą tarp mokyklų, aukštųjų mokyklų, profesinio mokymo įstaigų ir darbdavių.
- **Sudaryti daugiau galimybių mokiniams dalyvauti miesto gyvenime**, įtraukiant juos į diskusijas, konsultacijas ir kitus jaunimui aktualių sprendimų rengimo procesus.
- **Skatinti mokinių savivaldų veiklą ir jų bendradarbiavimą su PAS bei SJRT**, stiprinant jaunimo atstovavimą miesto mastu.

1.2. Neformalusis švietimas

Neformalusis vaikų ir jaunimo švietimas (toliau – **NVŠ**) yra svarbi visapusiško jauno žmogaus ugdymo dalis, padedanti ugdyti kūrybiškumą, pilietiškumą, lyderystę, socialinius įgūdžius ir praktines kompetencijas. Dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose taip pat stiprina jaunų žmonių motyvaciją mokytis, įsitraukti į bendruomeninę veiklą ir aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

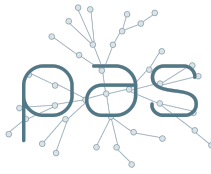
Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita rodo, kad nors ankstesniais metais Panevėžio miesto rodikliai buvo geresni už Lietuvos vidurkį, 2024–2025 mokslo metais savivaldybė jau atsiliko nuo šalies vidurkio pagal mokinių dalyvavimą neformaliojo vaikų švietimo veiklose. Didžiausias iššūkis išlieka vyresniųjų klasių (9–12 klasių arba I–IV gimnazijos klasių) mokinių įsitraukimas – šios amžiaus grupės rodikliai ilgą laiką buvo beveik du kartus mažesni nei šalies vidurkis. Nors situacija gerėja, tik **18,2 proc.** mokinių dalyvauja neformaliojo švietimo veiklose, todėl būtina toliau stiprinti šios srities prieinamumą, kokybę ir patrauklumą.⁵

PAS vertinimu, savivaldybė turi siekti, kad neformalusis švietimas būtų prieinamas kiekvienam jaunam žmogui, nepriklausomai nuo jo gyvenamosios vietos, socialinės padėties ar pasirinktų veiklos sričių. Tam būtina ne tik didinti finansavimą, bet ir plėsti kokybiškų programų pasiūlą, stiprinti nevyriausybinį organizacijų įsitraukimą bei skatinti inovatyvias ugdymo formas.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Didinti neformaliojo vaikų ir jaunimo švietimo prieinamumą**, ypatingą dėmesį skiriant 9–12 klasių mokinių įsitraukimui.
- **Plėsti neformaliojo švietimo programų įvairovę**, sudarant daugiau galimybių jaunimui ugdyti pilietines, lyderystės, STEAM, verslumo, finansinio raštingumo ir skaitmenines kompetencijas.

⁵ Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita, p. 72 – 76 Prieiga internetu: https://www.panevezys.lt/download/126320/pane%C5%B7io_jpkv_1202.pdf.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

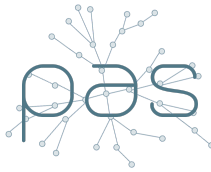
- **Skatinti nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą** kuriant ir įgyvendinant neformaliojo švietimo programas.
- **Didinti NVŠ programų kokybę ir prieinamumą**, stiprinant NVŠ teikėjų kompetencijas ir sudarant palankesnes sąlygas naujų programų atsiradimui.
- **Reguliariai vertinti jaunų žmonių poreikius**, kad neformaliojo švietimo pasiūla atitiktų besikeičiančius jaunimo interesus ir lūkesčius

Jaunųjų specialistų pritraukimas ir išlaikymas

Jaunųjų specialistų pritraukimas, išlaikymas ir sugrąžinimas į Panevėžio miestą yra vienas svarbiausių ilgalaikės miesto plėtros prioritetų. Nuo savivaldybės gebėjimo sudaryti palankias sąlygas jauniems žmonėms mokytis, pradėti profesinę karjerą ir kurti gyvenimą Panevėžyje priklauso viešųjų paslaugų kokybė, ekonominis konkurencingumas ir miesto demografinė ateitis.

Dalis Panevėžio jaunuolių studijuoja kituose Lietuvos miestuose ar užsienyje, tačiau ne visi po studijų grįžta dirbti į gimtąjį miestą. Tuo pačiu metu savivaldybėje jaučiamas kvalifikuotų specialistų trūkumas įvairiose srityse – švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, inžinerijos, informacinių technologijų, kultūros ir kitose srityse. PAS vertinimu, savivaldybė turi aktyviai prisidėti prie sąlygų sudarymo, kad jauni žmonės matytų aiškią profesinę perspektyvą Panevėžyje ir pasirinktų čia kurti savo ateitį.

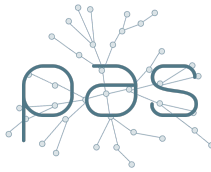
Jaunųjų specialistų politika neturi apsiriboti vien finansinėmis paskatomis. Ne mažiau svarbu sudaryti galimybes įgyti profesinės patirties studijų metu, užtikrinti sklandų perėjimą iš studijų į darbo rinką, stiprinti bendradarbiavimą tarp švietimo įstaigų, darbdavių ir savivaldybės bei kurti palankią aplinką profesiniam ir asmeniniam augimui.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Parengti ir įgyvendinti ilgalaikę jaunųjų specialistų pritraukimo, išlaikymo ir sugrąžinimo į Panevėžio miestą programą**, orientuotą į savivaldybei trūkstamų profesijų specialistus.
- **Stiprinti bendradarbiavimą su aukštosiomis mokyklomis, kolegijomis, profesinio mokymo įstaigomis ir darbdaviais**, sudarant daugiau galimybių studentų praktikoms, stažuotėms ir pirmajam įsidarbinimui Panevėžyje.
- **Sudaryti palankias sąlygas Panevėžio miesto jaunuoliams, studijuojantiems kituose Lietuvos miestuose ar užsienyje, sugrįžti po studijų**, kuriant grįžimo programas, viešinant karjeros galimybes ir savivaldybės taikomas paskatas.
- **Numatyti tikslines skatinimo priemones savivaldybei trūkstamų profesijų jauniems specialistams**, atsižvelgiant į savivaldybės poreikius ir finansines galimybes.
- **Plėtoti mentorystės ir adaptacijos programas**, padedančias jauniems specialistams sėkmingai integruotis darbo vietoje ir vietos bendruomenėje.
- **Sudaryti palankesnes sąlygas jaunų specialistų apsirūpinimui būstu**, taikant savivaldybės kompetencijai priskirtas paramos priemones.
- **Reguliariai vertinti savivaldybei trūkstamų specialistų poreikį** ir, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, planuoti ilgalaikes jų pritraukimo ir išlaikymo priemones.
- **Skatinti ryšio su Panevėžiu palaikymą tarp kituose Lietuvos miestuose ir užsienyje studijuojančių panevėziečių**, reguliariai informuojant juos apie praktikos, darbo, savanorystės ir karjeros galimybes mieste.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

2. JAUNIMO ĮGALINIMAS

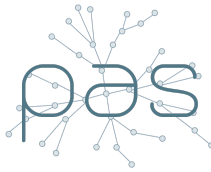
Jaunimo įgalinimas – tai sąlygų sudarymas jauniems žmonėms aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, priimant sprendimus, darančius įtaką jų kasdieniam gyvenimui ir ateičiai. Jaunimo dalyvavimas stiprina demokratiją, ugdo pilietiškumą, didina pasitikėjimą viešuoju sektoriumi ir leidžia priimti geriau jaunimo poreikius atitinkančius sprendimus.

Panevėžio mieste veikia jaunimo politikos įgyvendinimui svarbios institucijos ir organizacijos – Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo reikalų taryba (toliau – **SJRT**), PAS, mokinių ir studentų savivaldos, atvirasis jaunimo centras bei kitos jaunimo ir su jaunu dirbančios organizacijos. PAS vertinimu, šių organizacijų potencialas gali būti išnaudojamas dar efektyviau, užtikrinant nuoseklų jų įtraukimą į sprendimų priėmimo procesus ir stiprinant partnerystę su savivaldybe.

Aktyvus jaunimo dalyvavimas neturi apsiriboti vien konsultacijomis. Jauni žmonės turi būti laikomi lygiaverčiais partneriais, prisidedančiais prie savivaldybės politikos formavimo, jos įgyvendinimo ir vertinimo.

2.1. Jaunimo dalyvavimas ir atstovavimas

Aktyvus jaunų žmonių dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose yra viena svarbiausių demokratinės savivaldos ir kokybiškos jaunimo politikos prielaidų. Jaunimo įtraukimas į sprendimų rengimą leidžia priimti labiau jaunų žmonių poreikius atitinkančius sprendimus, stiprina pasitikėjimą vietos savivalda, ugdo pilietiškumą ir skatina jaunas žmones aktyviai prisidėti prie savo miesto kūrimo.

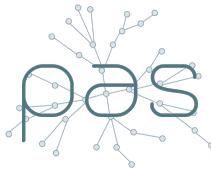

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Panevėžio mieste veikia jaunimo politikos įgyvendinimui svarbios institucijos ir organizacijos – Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo reikalų taryba (SJRT), Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“ (PAS), mokinių ir studentų savivaldos, atvirasis jaunimo centras bei kitos jaunimo ir su jaunu dirbančios organizacijos. PAS vertinimu, šių organizacijų potencialas gali būti išnaudojamas dar efektyviau, užtikrinant sistemingą jų įtraukimą į sprendimų priėmimą ir nuoseklų dialogą su savivaldybės institucijomis.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Užtikrinti reguliary Panevėžio miesto mero, savivaldybės administracijos, PAS ir SJRT dialogą**, organizuojant susitikimus ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o esant poreikiui – ir dažniau.
- **Užtikrinti ankstyvą PAS ir SJRT įtraukimą** rengiant jaunimui aktualius savivaldybės strateginius dokumentus, programas, tvarkų aprašus ir kitus sprendimus.
- **Sudaryti galimybes PAS ir SJRT atstovams dalyvauti savivaldybės komisijų, darbo grupių ir kitų konsultacinių organų veikloje**, kai svarstomi jaunimui aktualūs klausimai.
- **Stiprinti Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo reikalų tarybos vaidmenį**, užtikrinant jos pasiūlymų svarstymą, grįžtamąjį ryšį dėl priimtų sprendimų ir aktyvų įtraukimą į jaunimo politikos formavimą.
- **Skatinti sistemingą bendradarbiavimą tarp PAS, SJRT, mokinių ir studentų savivaldų bei savivaldybės institucijų**, siekiant stiprinti organizuoto jaunimo atstovavimą ir įsitraukimą į miesto gyvenimą.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Kasmet organizuoti viešą jaunimo politikos įgyvendinimo rezultatų aptarimą,** kuriame būtų pristatomi pasiekti rezultatai, diskutuojama apie aktualiausius iššūkius ir numatomi ateinančių metų prioritetai.

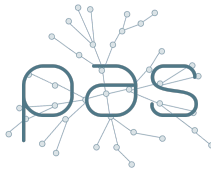
2.2. Jaunimo organizacijų stiprinimas

Jaunimo organizacijos yra viena svarbiausių pilietinės visuomenės dalių, sudarančių jauniems žmonėms galimybes ugdyti pilietiškumo, lyderystės, savanorystės, projektų valdymo, komandinio darbo ir atstovavimo kompetencijas. Dalyvaudami jaunimo organizacijų veikloje jauni žmonės ne tik įgyja vertingos patirties, bet ir aktyviai prisideda prie vietos bendruomenės stiprinimo, pilietinio aktyvumo didinimo bei jaunimo politikos įgyvendinimo.

Panevėžio mieste veikiančios jaunimo organizacijos reikšmingai prisideda prie jaunimo užimtumo, neformaliojo ugdymo, savanorystės, tarptautinio bendradarbiavimo, pilietinių iniciatyvų ir kitų jaunimui aktualių veiklų įgyvendinimo. PAS vertinimu, stiprios, savarankiškos ir tvarios jaunimo organizacijos yra viena svarbiausių sąlygų kokybiškai jaunimo politikai įgyvendinti, todėl savivaldybė turi nuosekliai stiprinti partnerystę su organizuotu jaunimu ir sudaryti palankias sąlygas jaunimo organizacijų veiklai bei ilgalaikę jų plėtrai.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Stiprinti ilgalaikę partnerystę tarp Panevėžio miesto savivaldybės ir jaunimo organizacijų,** įtraukiant jas į savivaldybės programų, projektų ir iniciatyvų planavimą bei įgyvendinimą.

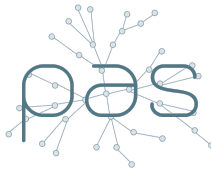
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Skatinti jaunimo organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimą**, sudarant galimybes organizacijų vadovams ir nariams kelti kompetencijas, dalyvauti mokymuose, mentorystės programose ir keistis gerąja patirtimi.
- **Sudaryti palankesnes sąlygas jaunimo organizacijų veiklai**, užtikrinant galimybę naudotis savivaldybės infrastruktūra, patalpomis ir kitais veiklai reikalingais ištekliais.
- **Išsteigti Panevėžio jaunimo ir nevyriausybinių organizacijų centrą (HUB)**, pritaikant buvusios Panevėžio autobusų stoties pastatą arba kitą savivaldybei priklausančią tinkamą pastatą miesto centre, kuriame galėtų veikti PAS, SJRT, jaunimo organizacijos ir kitos nevyriausybinės organizacijos, būtų organizuojami mokymai, konsultacijos, bendradarbiavimo veiklos, verslumo iniciatyvos, mentorystės programos bei įgyvendinami bendri projektai
- **Skatinti naujų jaunimo organizacijų kūrimąsi ir esamų organizacijų plėtrą**, stiprinant jų veiklos tęstinumą, narių pritraukimą ir tarpusavio bendradarbiavimą.
- **Didinti jaunimo organizacijų veiklos matomumą**, sudarant daugiau galimybių viešinti jų veiklą, pasiekimus, vykdomas iniciatyvas ir jaunų žmonių įsitraukimo galimybes.

2.3. Jaunimo organizacijų ir iniciatyvų finansavimo stiprinimas

Tvari jaunimo organizacijų veikla neįmanoma be pakankamo ir ilgalaikio finansavimo. Stabilus finansavimas sudaro sąlygas organizacijoms planuoti veiklą, užtikrinti administracinius pajėgumus, pritraukti ir išlaikyti savanorius bei darbuotojus, įgyvendinti kokybiškas iniciatyvas ir nuosekliai dirbti su jaunimu.

Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaitoje pažymima, kad jaunimo organizacijų teikiamų ir finansavimą gavusių projektų bei programų dalis savivaldybės finansavimo konkursuose sumažėjo nuo **66,6 proc. 2022 m. iki 41**

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

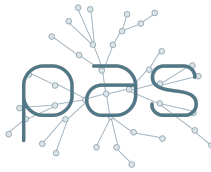
proc. 2024 m. Ataskaitoje taip pat atkreipiamas dėmesys, kad projektinis finansavimas ne visuomet leidžia organizacijoms padengti administracines išlaidas, užtikrinti veiklos tęstinumą ir vienodas veiklos sąlygas skirtingų tipų organizacijoms. Be to, savivaldybėje nėra taikomos investicinės priemonės, skirtos jaunimo organizacijų infrastruktūrai plėtoti ar jų patalpoms pritaikyti.⁶

PAS vertinimu, savivaldybės finansavimo sistema turi ne tik remti pavienius projektus, bet ir sudaryti sąlygas stiprių, savarankiškų ir ilgalaikę veiklą vykdančių jaunimo organizacijų augimui.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Užtikrinti, kad Panevėžio miesto savivaldybės biudžete būtų numatyta nuosekliai didėjanti finansavimo dalis**, skiriama jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklai, projektams ir iniciatyvoms, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes.
- **Peržiūrėti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų finansavimo modelį**, siekiant užtikrinti skaidrų, aiškų ir sąžiningą finansavimo paskirstymą bei vienodas galimybes skirtingų tipų organizacijoms dalyvauti finansavimo konkursuose.
- **Numatyti finansavimo priemones, skirtas jaunimo organizacijų institucinių ir administracinių gebėjimų stiprinimui**, sudarant sąlygas užtikrinti veiklos tęstinumą, kokybišką organizacijų valdymą ir ilgalaikę veiklą.
- **Plėtoti dalyvaujamojo biudžeto priemones**, sudarant daugiau galimybių jaunimo iniciatyvoms gauti finansavimą ir būti įgyvendinamoms bei plečiant šios priemonės taikymą Panevėžio miesto savivaldybėje.

⁶ Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita, p. 109 – 136. Prieiga internetu: https://www.panevezys.lt/download/126320/pane%C4%97%C5%BElas_jpkv_1202.pdf.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Mažinti administracinę naštą**, tenkančią jaunimo organizacijoms dalyvaujant savivaldybės finansavimo konkursuose, užtikrinant aiškias, proporcingas ir skaidrias finansavimo procedūras.
- **Skatinti Panevėžio miesto savivaldybės partnerystę su jaunimo organizacijomis**, aktyviau dalyvaujant nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, programose bei iniciatyvose ir sudarant daugiau galimybių pritraukti išorinį finansavimą jaunimo veikloms.

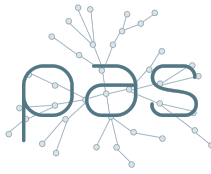
2.4. Tarptautiškumo stiprinimas

Tarptautinis bendradarbiavimas suteikia jauniems žmonėms galimybę įgyti naujų kompetencijų, pažinti kitų šalių kultūras, stiprinti užsienio kalbų įgūdžius, plėsti profesinį akiratį ir aktyviau dalyvauti Europos Sąjungos jaunimo programose. Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose, jaunimo mainuose, mokymuose, konferencijose ir kituose tarptautiniuose renginiuose prisideda prie jaunų žmonių asmeninio augimo, didina jų konkurencingumą darbo rinkoje bei stiprina Panevėžio miesto matomumą tarptautinėje erdvėje.

Panevėžio miesto jaunimas ir jaunimo organizacijos aktyviai dalyvauja tarptautinėse programose, tačiau galimybės įsitraukti į tarptautines veiklas dažnai priklauso nuo organizacijų finansinių ir administracinių pajėgumų. PAS vertinimu, savivaldybė turėtų aktyviau prisidėti prie tarptautinio bendradarbiavimo plėtos, sudarydama daugiau galimybių jaunimui ir jaunimo organizacijoms atstovauti Panevėžiui tarptautiniu mastu bei pritaikyti įgytą patirtį miesto bendruomenės labui.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Sukurti arba plėtoti savivaldybės finansavimo priemones, skirtas jaunų žmonių ir jaunimo organizacijų dalyvavimui tarptautiniuose projektuose, mokymuose,**

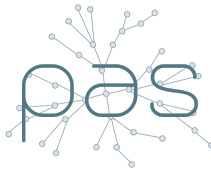
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

konferencijose, jaunimo mainuose ir kituose tarptautiniuose renginiuose, siekiant didinti Panevėžio miesto jaunimo tarptautinį aktyvumą ir atstovavimą.

- **Skatinti Panevėžio miesto jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų tarptautinį bendradarbiavimą**, padedant užmegzti partnerystes su užsienio organizacijomis, miestais partneriais ir tarptautiniais tinklais.
- **Stiprinti savivaldybės, švietimo įstaigų, verslo ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimą**, siekiant aktyviau dalyvauti tarptautinėse programose, ypač „Erasmus+“, Europos solidarumo korpuso ir kitose Europos Sąjungos iniciatyvose.
- **Skatinti tarptautinės patirties sklaidą Panevėžio mieste**, sudarant galimybes jaunimui ir organizacijoms po tarptautinių veiklų dalintis įgyta patirtimi su vietos bendruomene, švietimo įstaigomis ir kitomis organizacijomis.
- **Didinti informacijos apie tarptautines galimybes prieinamumą**, užtikrinant nuoseklų jaunimo informavimą apie tarptautinius projektus, finansavimo galimybes, mainų programas ir kitus mobilumo instrumentus.

2.5. Jaunimo informavimo ir konsultavimo stiprinimas

Jaunimo informavimas ir konsultavimas (JIK) yra viena svarbiausių jaunimo politikos priemonių, padedanti jauniems žmonėms priimti informuotus sprendimus dėl švietimo, karjeros, užimtumo, verslumo, tarptautinių galimybių, būsto, psichikos sveikatos, pilietinio dalyvavimo ir kitų jaunimui aktualių klausimų. Kokybiškos JIK paslaugos padeda užtikrinti, kad jauni žmonės gautų patikimą, objektyvią ir jų poreikius atitinkančią informaciją.

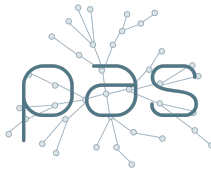

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Šiuolaikinėje informacinėje aplinkoje jaunos žmonės pasiekia didelis informacijos kiekis, tačiau ne visa internete skelbiama informacija yra patikima ar lengvai pritaikoma praktikoje. PAS vertinimu, todėl būtina stiprinti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų matomumą, prieinamumą ir kokybę, užtikrinant, kad kiekvienas jaunas žmogus Panevėžyje galėtų laiku gauti profesionalią konsultaciją ir patikimą informaciją.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Stiprinti jaunimo informavimo ir konsultavimo (JIK) paslaugų matomumą ir prieinamumą**, užtikrinant, kad kiekvienas jaunas žmogus žinotų, kur gali gauti patikimą informaciją ir konsultacijas.
- **Užtikrinti kokybišką JIK paslaugų teikimą**, sudarant sąlygas nuolat kelti jaunimo informavimo specialistų kompetencijas bei diegti šiuolaikiškus darbo metodus.
- **Plėtoti jaunimo informavimo paslaugų sklaidą**, aktyviai bendradarbiaujant su mokyklomis, profesinio mokymo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, jaunimo organizacijomis ir kitais partneriais.
- **Užtikrinti, kad JIK paslaugos apimtų visas jaunimui aktualias temas**, įskaitant švietimą, karjerą, užimtumą, verslumą, tarptautines galimybes, psichikos sveikatą, būstą, pilietinį dalyvavimą ir savanorystę.
- **Skatinti skaitmeninių jaunimo informavimo priemonių plėtrą**, užtikrinant, kad informacija jaunos žmonės pasiektų jiems patogiausiais kanalais.
- **Reguliariai vertinti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų kokybę bei jaunų žmonių poreikius**, į šį procesą įtraukiant PAS, SJRT ir kitus jaunimo atstovus.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

2.6. Darbo su jaunimu stiprinimas

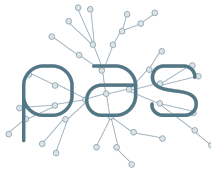
Darbas su jaunimu yra viena svarbiausių jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių, padedanti jauniems žmonėms ugdyti socialines, pilietines ir asmenines kompetencijas, stiprinti jų savarankiškumą, mažinti socialinę atskirtį ir kurti pasitikėjimu grįstą ryšį su jaunais žmonėmis. Kokybiškos darbo su jaunimu paslaugos sudaro galimybes jauniems žmonėms gauti jiems reikalingą pagalbą, konsultacijas, saugią aplinką bei paskatinimą aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime.

Panevėžio miesto savivaldybėje įgyvendinamos įvairios darbo su jaunimu formos – veikia Panevėžio atvirasis jaunimo centras, atviroji jaunimo erdvė, mobilusis darbas su jaunimu, vykdomas pilotinis darbo su jaunimu mokyklose projektas. Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaitoje pažymima, kad būtina toliau plėtoti darbo su jaunimu formas bei gerinti jų kokybę. Taip pat rekomenduojama siekti kuo tolygesnio visų jaunimo politikos sričių finansavimo, kad darbo su jaunimu paslaugos būtų prieinamos didesniajam jaunų žmonių skaičiui ir atitiktų jų poreikius.⁷

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Didinti finansavimą darbo su jaunimu sričiai**, sudarant sąlygas užtikrinti kokybišką visų darbo su jaunimu formų įgyvendinimą, jų plėtrą ir prieinamumą kiekvienam jaunam žmogui.

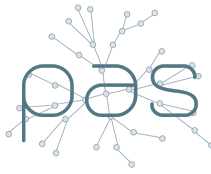
⁷ Panevėžio miesto savivaldybės 2022–2024 m. jaunimo politikos kokybės vertinimo ataskaita, p.135. internetu: https://www.panevezys.lt/download/126320/panevc4%97%C5%BEio_ipkv_1202.pdf.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Užtikrinti darbo su jaunimu formų įvairovę ir prieinamumą visoje Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje**, plėtojant atvirą darbą su jaunimu, mobilųjį darbą su jaunimu, darbą su jaunimu gatvėje, darbą su jaunimu mokyklose ir kitas darbo su jaunimu formas.
- **Stiprinti Panevėžio atvirojo jaunimo centro veiklą**, užtikrinant kokybišką, inovatyvių ir jaunimo poreikius atitinkančių paslaugų teikimą.
- **Įvertinti poreikį ir galimybes steigti papildomą Atvirojo jaunimo centro padalinį arba naują Atvirąjį jaunimo centrą**, siekiant užtikrinti geresnį darbo su jaunimu paslaugų prieinamumą skirtingose Panevėžio miesto dalyse.
- **Sudaryti sąlygas nuolat kelti jaunimo darbuotojų kompetencijas**, skatinant jų dalyvavimą nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokymuose, stažuotėse bei gerosios praktikos mainuose.
- **Skatinti didesnę mažiau galimybių turinčio jaunimo įtraukimą į darbo su jaunimu veiklas**, sudarant sąlygas reikalingoms kompetencijoms įgyti ir užtikrinant tinkamas veiklos galimybes.
- **Stiprinti bendradarbiavimą tarp darbo su jaunimu paslaugų teikėjų, švietimo įstaigų, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų**, siekiant užtikrinti kompleksinę pagalbą jaunam žmogui.
- **Įvertinti darbo su jaunimu mokyklose pilotinio projekto rezultatus ir, pasitvirtinus jo naudai, numatyti galimybes šią darbo su jaunimu formą nuosekliai plėsti Panevėžio miesto savivaldybėje.**
- **Pritaikyti savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų infrastruktūrą bei darbo laiką prie įvairių jaunų žmonių poreikių**, užtikrinant kuo didesnę darbo su jaunimu paslaugų prieinamumą.

3. JAUNIMO SVEIKATA

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Jaunų žmonių fizinė ir emocinė sveikata yra viena svarbiausių jų gyvenimo kokybės, sėkmingo mokymosi, profesinio tobulėjimo ir aktyvaus dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaidų. Savivaldybė, bendradarbiaudama su sveikatos priežiūros įstaigomis, švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitais partneriais, turi sudaryti sąlygas kiekvienam jaunam žmogui laiku gauti kokybiškas sveikatos stiprinimo, prevencijos ir pagalbos paslaugas.

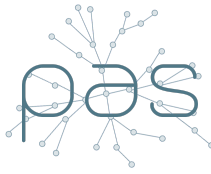
PAS vertinimu, jaunimo sveikatos politika turi apimti ne tik ligų prevenciją ar gydymą, bet ir psichikos sveikatos stiprinimą, fizinio aktyvumo skatinimą, sveikos gyvensenos ugdymą bei ankstyvąją prevenciją. Investicijos į jaunų žmonių sveikatą yra ilgalaikė investicija į sveikesnę, aktyvesnę ir socialiai atsakingesnę Panevėžio miesto bendruomenę.⁸

3.1. Emocinės ir psichikos sveikatos stiprinimas

Jaunų žmonių emocinė ir psichikos sveikata yra viena svarbiausių jų gerovės, sėkmingo mokymosi, profesinio tobulėjimo ir visaverčio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaidų. Pastaraisiais metais vis daugiau dėmesio skiriama psichikos sveikatos stiprinimui, tačiau daliai jaunų žmonių vis dar išlieka sunkiai prieinamos psichologinės pagalbos paslaugos, trūksta informacijos apie galimybes gauti pagalbą, o visuomenėje vis dar pastebima su psichikos sveikata susijusi stigma.⁹

⁸ Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), *Pasiūlymai Lietuvos Respublikos politinių partijų ir komitetų programoms 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams*, skyrius „Jaunimo sveikata“. Prieiga internetu: <https://lijot.lt/wp-content/uploads/2026/06/A63-dokumentas-Nr-3.pdf>.

⁹ Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), *Pasiūlymai Lietuvos Respublikos politinių partijų ir komitetų programoms 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams*, skyrius „Jaunimo sveikata“. Prieiga internetu: <https://lijot.lt/wp-content/uploads/2026/06/A63-dokumentas-Nr-3.pdf>.

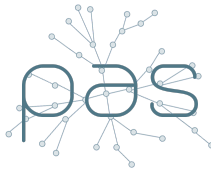
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi nuosekliai stiprinti emocinės ir psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą, ankstyvąją prevenciją bei jaunų žmonių psichikos sveikatos raštingumą. Investicijos į emocinę gerovę prisideda prie geresnių mokymosi rezultatų, mažesnės socialinės atskirties, didesnio jaunimo įsitraukimo į visuomeninę veiklą ir aukštesnės gyvenimo kokybės.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Didinti emocinės ir psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą jauniems žmonėms,** užtikrinant galimybę laiku gauti profesionalią psichologinę pagalbą.
- **Stiprinti jaunų žmonių psichikos sveikatos raštingumą,** organizuojant švietimo, informavimo ir prevencines veiklas bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis, sveikatos priežiūros įstaigomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis.
- **Sudaryti sąlygas kelti jaunimo darbuotojų, pedagogų ir jaunimo organizacijų atstovų kompetencijas emocinės ir psichikos sveikatos srityje,** siekiant laiku atpažinti sunkumus ir suteikti pirminę pagalbą ar nukreipti specialistų konsultacijoms.
- **Stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą,** užtikrinant glaudesnę švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ir jaunimo politikos srityse veikiančių institucijų bendradarbiavimą.
- **Didinti jaunimo informuotumą apie savivaldybėje prieinamas emocinės ir psichikos sveikatos paslaugas,** vykdant nuoseklias informavimo kampanijas ir užtikrinant lengvai prieinamą informaciją.

3.2. Fizinės sveikatos ir sveikos gyvensenos skatinimas

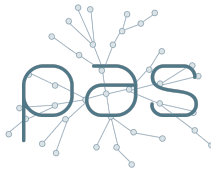
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Jaunų žmonių fizinė sveikata ir sveika gyvensena yra svarbi jų gyvenimo kokybės, darbingumo ir ilgalaikės gerovės dalis. Reguliarus fizinis aktyvumas, sveikos gyvensenos įpročių formavimas ir prevencinių sveikatos priemonių prieinamumas padeda mažinti lėtinių ligų riziką, stiprina psichologinę gerovę bei skatina aktyvų gyvenimo būdą.

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi nuosekliai skatinti jaunimo fizinį aktyvumą, užtikrinti kokybiškų sveikatinimo priemonių prieinamumą ir sudaryti sąlygas sveikos gyvensenos įpročiams formuotis tiek ugdymo įstaigose, tiek kitose jaunimo susibūrimo vietose.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Stiprinti ir plėtoti fizinės sveikatos stiprinimo priemones**, skatinant jaunų žmonių fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenseną.
- **Didinti jaunimui prieinamų sporto, aktyvaus laisvalaikio ir sveikatingumo veiklų pasiūlą**, bendradarbiaujant su sporto organizacijomis, švietimo įstaigomis ir nevyriausybinio sektoriumi.
- **Užtikrinti, kad jaunimo susibūrimo vietose būtų sudarytos sąlygos sveikatai palankioms priemonėms ir higienos reikmėms gauti**, atsižvelgiant į jaunų žmonių poreikius.
- **Skatinti sveikos gyvensenos ugdymą**, organizuojant informavimo kampanijas, praktinius užsiėmimus ir edukacines veiklas apie mitybą, fizinį aktyvumą ir ligų prevenciją.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Pritaikyti savivaldybės sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą jaunų žmonių poreikiams**, siekiant sudaryti daugiau galimybių reguliariai sportuoti ir aktyviai leisti laisvalaikį.

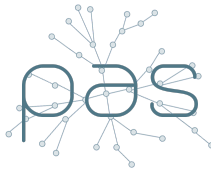
3.3. Prevencinių programų stiprinimas

Prevencinės programos yra svarbi jaunimo sveikatos politikos dalis, padedanti mažinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, priklausomybių riziką, smurtą, patyčias bei kitus jaunų žmonių sveikatai ir gerovei neigiamą poveikį darančius veiksnius. Veiksminga prevencija turi būti orientuota ne tik į informacijos suteikimą, bet ir į praktinių įgūdžių ugdymą, ankstyvą problemų atpažinimą bei saugios aplinkos kūrimą.

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi nuosekliai stiprinti prevencinių programų kokybę ir prieinamumą, užtikrinti jų tęstinumą bei skatinti glaudų bendradarbiavimą tarp švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, teisėsaugos institucijų ir nevyriausybinių organizacijų.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Plėtoti praktines prevencines programas**, užtikrinant jų prieinamumą įvairaus amžiaus jaunimui.
- **Stiprinti tarpinstitucinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą**, rengiant ir įgyvendinant prevencines programas kartu su švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigomis, teisėsauga ir nevyriausybėmis organizacijomis.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

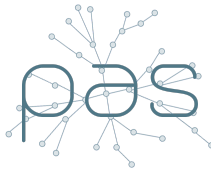
- **Didinti informavimo ir švietimo kampanijų apimtį**, skatinant jaunų žmonių sąmoningumą apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, priklausomybių, smurto ir kitų rizikingų elgesio formų keliamą žalą.
- **Skatinti įrodymais grįstą prevencijos modelių diegimą**, atsižvelgiant į gerąją Lietuvos ir užsienio praktiką.
- **Reguliariai vertinti prevencinių programų veiksmingumą**, siekiant užtikrinti jų kokybę ir atitikimą jaunų žmonių poreikiams.

4. JAUNIMUI PALANKI APLINKA

Jaunimui palanki aplinka yra viena svarbiausių prielaidų, lemiančių jauno žmogaus sprendimą kurti savo ateitį Panevėžio mieste. Gyvenamoji aplinka turi sudaryti sąlygas ne tik mokytis ir dirbti, bet ir turėti galimybę įsigyti ar išsinuomoti būstą, aktyviai leisti laisvalaikį, naudotis kokybiškomis viešosiomis paslaugomis, patogiu susisiekimu bei dalyvauti miesto kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime.

PAS vertinimu, Panevėžio miestas turi kryptingai kurti jaunimui patrauklią aplinką, kuri skatintų jaunos žmonės pasilikti mieste, grįžti po studijų ar profesinės veiklos kituose miestuose bei kurti savo profesinį ir asmeninį gyvenimą Panevėžyje. Investicijos į jaunimui palankią aplinką yra investicijos į miesto konkurencingumą, ekonominį augimą ir ilgalaikę demografinę raidą.

4.1. Jaunimo užimtumo ir verslumo skatinimas

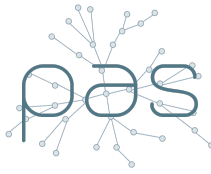
PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

Jaunų žmonių užimtumas ir verslumas yra vieni svarbiausių veiksnių, lemiančių jų ekonominį savarankiškumą, profesinį tobulėjimą ir sprendimą savo ateitį sieti su Panevėžio miestu. Kokybiškos praktikos, pirmojo darbo galimybės, palankios sąlygos verslo kūrimui bei glaudus švietimo įstaigų, verslo ir savivaldybės bendradarbiavimas sudaro prielaidas jaunimui sėkmingai integruotis į darbo rinką.

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi aktyviai prisidėti prie jaunimo užimtumo didinimo ir verslumo skatinimo, sudarydama sąlygas jauniems žmonėms įgyti darbo patirties, kurti verslą ir realizuoti savo profesinį potencialą būtent Panevėžio mieste.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Stiprinti savivaldybės, verslo, švietimo įstaigų ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimą**, siekiant sudaryti daugiau galimybių jaunimui atlikti praktiką, stažuotes ir įsidarbinti Panevėžio mieste.
- **Skatinti pirmojo darbo galimybes jaunimui**, plėtojant programas ir iniciatyvas, padedančias jauniems žmonėms sklandžiau pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką.
- **Skatinti jaunimo verslumą**, sudarant palankias sąlygas kurti ir plėtoti verslą, socialinį verslą bei inovatyvias iniciatyvas.
- **Plėsti konsultavimo ir mentorystės paslaugas pradedantiesiems jauniems verslininkams**, bendradarbiaujant su verslo organizacijomis, aukštosiomis mokyklomis ir kitais partneriais.
- **Aktyviau viešinti jaunimui skirtas užimtumo, verslumo, praktikos ir finansavimo galimybes**, siekiant užtikrinti, kad informacija pasiektų kuo daugiau jaunų žmonių.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Skatinti jaunimo verslo idėjų įgyvendinimą**, sudarant galimybes gauti konsultacijas, mentorystę, dalyvauti verslumo programose ir naudotis savivaldybės bei partnerių teikiamomis paramos priemonėmis.

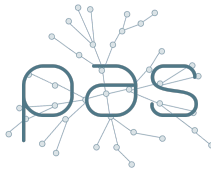
4.2. Jaunimui prieinamas būstas

Prieinamas būstas yra viena svarbiausių sąlygų, lemiančių jaunų žmonių sprendimą kurti savarankišką gyvenimą ir savo ateitį sieti su Panevėžio miestu. Didėjančios būsto nuomos ir įsigijimo kainos, ribotos jaunų žmonių finansinės galimybės bei pirmųjų darbo metų iššūkiai dažnai tampa kliūtimi jaunimui likti ar sugrįžti gyventi į Panevėžį.

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi aktyviau prisidėti prie jaunimui palankios būsto politikos įgyvendinimo, sudarydama sąlygas jauniems žmonėms lengviau pradėti savarankišką gyvenimą, kurti šeimą ir profesinę karjerą Panevėžyje.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Plėtoti jaunimui skirtas būsto prieinamumo priemones**, atsižvelgiant į jaunų žmonių poreikius ir savivaldybės finansines galimybes.
- **Skatinti jaunųjų specialistų įsikūrimą Panevėžio mieste**, numatant papildomas paskatas trūkstančių profesijų atstovams.
- **Aktyviau informuoti jaunus žmones apie valstybės ir savivaldybės teikiamas būsto paramos priemones**, užtikrinant lengvai prieinamą ir aiškią informaciją.
- **Bendradarbiauti su valstybės institucijomis, verslu ir kitais partneriais**, ieškant sprendimų, didinančių jaunimui prieinamo būsto pasiūlą Panevėžio mieste.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Reguliariai vertinti jaunų žmonių būsto poreikius**, įtraukiant jaunimo organizacijas ir kitus socialinius partnerius į būsto politikos planavimą.

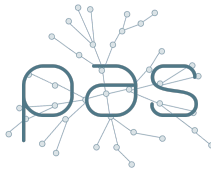
4.3. Kultūros, sporto ir laisvalaikio prieinamumas

Kultūra, sportas ir kokybiškas laisvalaikis yra svarbi jaunų žmonių gyvenimo dalis, padedanti ugdyti kūrybiškumą, stiprinti fizinę ir emocinę sveikatą, skatinti pilietinį aktyvumą bei kurti stiprią bendruomenę. Jaunimui turi būti sudarytos galimybės ne tik dalyvauti įvairiose veiklose, bet ir pačiam inicijuoti, organizuoti bei įgyvendinti kultūrinės, sportinės ir visuomeninės iniciatyvas.

PAS vertinimu, Panevėžio miesto savivaldybė turi nuosekliai plėsti jaunimui skirtų kultūros, sporto ir laisvalaikio veiklų pasiūlą, užtikrinti jų prieinamumą bei skatinti aktyvų jaunų žmonių dalyvavimą miesto gyvenime.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Didinti jaunimui skirtų kultūros, sporto ir laisvalaikio veiklų įvairovę bei prieinamumą**, atsižvelgiant į skirtingų jaunimo grupių poreikius.
- **Skatinti jaunimo iniciatyvas kultūros, sporto ir laisvalaikio srityse**, sudarant palankesnes sąlygas jas organizuoti ir įgyvendinti.
- **Plėtoti nemokamų arba jaunimui prieinamų kultūros, sporto ir laisvalaikio veiklų pasiūlą**, siekiant mažinti socialinę atskirtį ir didinti jaunimo įsitraukimą.
- **Stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės, kultūros ir sporto įstaigų, jaunimo organizacijų bei kitų partnerių**, kuriant jaunimui patrauklias iniciatyvas ir renginius.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Skatinti aktyvų jaunimo dalyvavimą miesto kultūriniame gyvenime**, įtraukiant jaunos žmones į renginių planavimą, organizavimą ir įgyvendinimą.

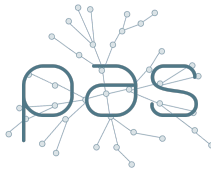
4.4. Jaunimui pritaikyta miesto infrastruktūra ir mobilumas

Jaunimui patrauklus miestas – tai miestas, kuriame sudarytos sąlygos patogiai judėti, saugiai leisti laisvalaikį, naudotis kokybiškomis viešosiomis erdvėmis ir lengvai pasiekti švietimo, darbo, kultūros bei laisvalaikio vietas. Patogi infrastruktūra ir efektyvus susisiekimas prisideda prie geresnės gyvenimo kokybės, didesnio jaunimo aktyvumo bei stipresnio ryšio su miestu.

PAS vertinimu, planuojant miesto infrastruktūros plėtrą būtina nuosekliai atsižvelgti į jaunų žmonių poreikius ir užtikrinti, kad viešosios erdvės, susisiekimo sistema ir kita miesto infrastruktūra būtų patogi, saugi ir prieinama visiems jauniems žmonėms.

Atsižvelgdama į tai, PAS siūlo:

- **Gerinti viešojo transporto prieinamumą ir patogumą jaunimui**, atsižvelgiant į mokymosi, darbo ir laisvalaikio poreikius.
- **Plėtoti saugią pėsčiųjų ir dviračių infrastruktūrą**, sudarant daugiau galimybių tvariam judumui mieste.
- **Kurti ir atnaujinti jaunimui patrauklias viešąsias erdves**, pritaikytas aktyviam poilsiui, sportui, bendravimui ir laisvalaikiui.
- **Užtikrinti, kad naujai kuriama ir atnaujinama savivaldybės infrastruktūra būtų prieinama visiems**, įskaitant žmones su negalia.

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

- **Aktyviai įtraukti jaunos žmones į miesto viešųjų erdvių, infrastruktūros ir mobilumo sprendimų planavimą**, organizuojant konsultacijas, apklausas ir kitas dalyvavimo formas.

Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“ tiki, kad nuosekli, įrodymais grįsta ir į jaunų žmonių poreikius orientuota jaunimo politika yra viena svarbiausių sąlygų kuriant stiprų, augantį ir jaunimui patrauklų Panevėžio miestą. Šiame dokumente pateikti pasiūlymai parengti remiantis Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) rekomendacijomis, Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo politikos kokybės vertinimo išvadomis bei atsižvelgiant į Panevėžio miesto jaunimo poreikius ir savivaldybės kompetenciją.

PAS kviečia visas politines partijas ir visuomeninius komitetus konstruktyviam dialogui bei ragina šiame dokumente pateiktus pasiūlymus įtraukti į savo 2027 metų Panevėžio miesto savivaldybės tarybos ir mero rinkimų programas. Tik bendradarbiaujant su jaunimu ir jį atstovaujančiomis organizacijomis galima priimti sprendimus, kurie kurs jaunimui palankų Panevėžį ir prisidės prie ilgalaikės miesto pažangos.

Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“

Prezidentė
Jackevičiūtė

Kotryna